

ALÜMİNYUM SEKTÖRÜ

Ekonomik Araştırmalar Departmanı

Ağustos 2017

Ayşe Özden
Müdür
aozden@atbank.com.tr

Maral Haçikoğlu
Uzman
mhacikoglu@atbank.com.tr

1. Sektördeki Gelişmeleri Etkileyen Makroekonomik Görünüm

2017 yılının ilk yarısında küresel ekonomiye yönelik beklentiler olumlu seyrini korumaya devam ederek küresel risk iştahını desteklemiştir. Dünya Bankası Haziran ayı başında yayımladığı Ekonomik Görünüm raporunda, gelişmiş ülke ekonomilerine yönelik tahminlerini yukarı yönlü revize ederken küresel büyümenin %2,7 düzeyinde gerçekleşeceğini tahmin etmektedir. OECD ise 2017 yılı için küresel ekonomik büyüme tahminini %3,3'ten %3,5'e yükseltmiştir. Ayrıca küresel dış ticaret hacmindeki artışın ise 2017 yılında bir miktar hızlanması beklenmektedir.

ABD Merkez Bankası (Fed), Haziran ayı para politikası toplantısında piyasa beklentileri doğrultusunda politika faiz oranını 25 baz puan artırarak %1-1,25 bandına çıkarmıştır. ABD ekonomisi yılın ikinci çeyreğinde %2,6 büyüme verisi ile ülke ekonomisinin sağlıklı bir büyüme performansı gösterdiğini teyit etmiştir. Önümüzdeki dönemde ise iç politik gelişmeler ekonomik görünüm üzerindeki belirsizliklerin artmasına neden olmaya devam edecektir. Avrupa tarafında ise bölgedeki ekonomik aktivitedeki toparlanma devam ederken yılın ikinci çeyreğinde büyüme %2,1 olmuştur. Avrupa Merkez Bankası güçlü seyreden ekonomik aktiviteye rağmen genişleyici para politikasına devam edeceğini teyit ederken, gerek olması halinde tahvil alım programının sürdürülebileceğini ifade etmiştir. Çin'de beklentileri aşan büyüme ticaret ve yatırım büyümesini desteklemeye devam etmektedir. Gelişmekte olan ülke piyasaları da bu dönemde siyasi ve jeopolitik gelişmelerin etkisiyle zaman zaman olumsuz seyrete de, küresel risk iştahının genel olarak yüksek seyretmesi söz konusu piyasaları desteklemiştir.

2014 yılının ortasından itibaren gerileme eğiliminde olan petrol fiyatlarının yılın ilk çeyreğindeki düşük seyri nedeniyle 2017 yılı varil başına ortalama Brent tahmini 54 USD olarak öngörüyoruz. Diğer taraftan, yüksek stok seviyelerine rağmen başta Çin olmak üzere gelişmekte olan ülkelerden gelen talep, metal fiyatlarının yükselmesinde etkili olmaya devam ediyor.

Türkiye ekonomisi 2017 yılının ilk çeyreğinde %5 ile beklentilerin oldukça üzerinde büyüme kaydetmiştir. Net ihracatın büyümeye katkısının artması da ilk çeyrekte Türkiye ekonomisinin performansını desteklemiştir. Yılın geri kalan kısmında da özellikle tüketim harcamalarının güçlü bir görünüm arz etmeye devam edeceği öngörülmektedir. Özellikle 2017'nin ilk çeyreğinde hükümet teşviklerinin ekonomik aktiviteye olumlu etkilerinin önümüzdeki aylarda da süreceğini ve Türkiye ekonomisinin 2017 yılında %4,5 civarında büyüyeceğini tahmin ediyoruz.

2016 yılını %8,5 seviyesinde tamamlayan enflasyon bu yılın Nisan ayında %11,87'e ulaşmıştır. Mayıs ve Haziran aylarında kademeli gerilemeden sonra yılın ilk yarısında %10.9 seviyesinde bulunan enflasyon rakamlarında Temmuz ayında baz etkisi ile gerileme görecektir. Ancak, Eylül ayı itibarıyla TL'deki yıllık değer kaybının fiyatlar üzerindeki gecikmeli etkileri, yüksek üretici fiyat artışı, ekonomik aktivitede ve iç talepteki hızlanma ile birlikte yukarı yönlü yıllık enflasyon gelişmeleri devam edecektir. Yıl genelinde enflasyonun çift haneli kalmasını,

ALÜMİNYUM SEKTÖRÜ

ve özellikle kur üzerinden yeni bir baskı gelmemesi durumunda yılsonunda olumlu baz etkisiyle %9,5 seviyesinde yılı kapatmasını bekliyoruz.

Cari açık tarafında ise yılın ilk beş ayında 12 aylık kümülatif verilere göre cari açık 35,3 milyar dolar olmuştur. Turizm gelirlerinde sınırlı bir iyileşme beklentisi ve büyüme tahminimizdeki yukarı yönlü revizyonla cari işlemler açığının kademeli olarak genişlemeye devam edeceğini tahmin ediyoruz. Finansman cephesinde ise gelişmekte olan ekonomilere yönelik sermaye akımlarındaki toparlanmanın katkısının sürmesini bekliyoruz. 2017 yılsonu cari açık beklentimizi 37,8 milyar dolar (cari açık/GSYH : %4,6) olarak koruyoruz.

Merkez Bankası 2017 yılı Ocak, Mart ve Nisan aylarındaki para politikası toplantılarında Geç Likidite Penceresi faiz oranını toplamda 225 baz puan artırarak % 12,25'e yükseltti. 1 Haftalık repo faizini %8,00'de sabit tutarken, faiz koridorunun üst bandı olan gecelik borç verme faizini de 75 baz puan artırarak %9,25'e yükseltti. Haziran ve Temmuz aylarındaki toplantılarında ise faizleri sabit tuttu. Enflasyon görünümündeki riskler nedeniyle Merkez Bankası sıkı para politikasının korunacağını belirtirken, gerekmesi durumunda sıkılaştırıcı yönde ek önlemler alınabileceği ifadesini yinelemiştir. Kurlardaki düşüşe rağmen enflasyon beklentilerindeki olumsuz görünümün sürmesi Merkez Bankası'nın yakın vadede gevşetici yönde adım atması ihtimalini zayıflatmaktadır.

Bütçe tarafında ise, geçen yıl ilk yarıda 1,1 milyar TL fazla veren bütçe dengesi bu yıl aynı dönemde 25,2 milyar TL açık verdi. Yılın ilk yarısında faiz dışı fazla ise geçen yılki 27,5 milyar TL'den bu sene 1,8 milyar TL'ye gerilemiştir. 2016 yılının ikinci yarısından sonra büyümeyi desteklemek adına kamu harcamaları arttırılırken bazı sektörlerdeki KDV indirimleri ve istihdamı destek adımları vergi gelirlerinde kayıplara neden olmuştur. Ekonomiyi destekleyici ancak kamu maliyesini bozucu tedbirler nedeniyle yılın ilk yarısında bütçe performansında bozulma olmasına rağmen Türkiye ekonomisinin en güçlü yönlerinden biri halen kamu maliyesi olmaya devam etmektedir.

2017 yılına güçlü başlangıç yapan bankacılık sektörü yılın ilk yarısında yıllık bazda %33 kar büyümesi ile 25,4 milyar lira net kar ve %16 öz kaynak karlılığına ulaşmıştır. Kamu bankalarında yıllık kar büyümesi %44 olurken, özel bankalarda ise artış %22 seviyesinde gerçekleşmiştir. BDDK verilerine göre 2016 yılında %17,4 olan toplam kredi büyümesi bu yılın ilk yarısında Kredi Garanti Fonu desteğiyle %23,4 seviyelerine çıkmıştır. Kredilerdeki bu hızlanmaya rağmen sektörün güçlü aktif kalitesi devam ederken takipteki alacakların artış hızı azalmış ve %3,2 seviyesine gerilemiştir. Sektörün toplam mevduat yıllık büyüme hızı ise 2016 yılsonunda %17 seviyesinden yılın ilk yarısında %20,5 seviyesine yükselmiştir. Yılın geri kalan döneminde Kredi Garanti Fonu'nun olumlu etkileri mali tablolara yansımaya devam ettikçe, Bankacılık sektörünün daha iyi bir aktif kalitesi ile yılı tamamlayacağını düşünüyoruz.

Dünyada ve ülkemizdeki ekonomik ve siyasi gelişmeler tabii ki tüm sektörleri olduğu gibi alüminyum sektörünü de etkilemektedir. Ekonomik gelişmeler konusundaki riskler gelişmiş finansal araçlar kullanarak minimize edilmektedir. Türkiye ekonomisinin güçlü performansının desteği ve katma değerli ürünlere yatırımların devam etmesiyle birlikte alüminyum sektörünün 2017 yılında %6 oranında büyüyeceği öngörülmektedir.

ALÜMİNYUM SEKTÖRÜ

2. YÖNETİCİ ÖZETİ

Alüminyum kolay şekil alabilen, hafif ve geri dönüştürülebilir bir yapıya sahip olması nedeniyle içecek kutularından arabalara, beyaz eşyadan hava, kara ve deniz taşıtlarına, inşaat kırımlardan sanayiye kadar her alanda yaygın olarak kullanılmaktadır. 2016 yılı itibarıyla küresel birincil alüminyum üretimi bir önceki yıla göre %2 artarak 58,8 milyon tona ulaşmıştır. 2015 yılında %7 büyüme performansı sergileyen sektörde, dünya genelinde son 14 yıl içinde ortalama her yıl %5'in üzerinde büyüme meydana gelmiştir. 2016 yılında Çin 31,6 milyon ton birincil alüminyum üretimi ile dünya üretiminin yaklaşık %53,7'sini gerçekleştirirken, Çin hariç Asya bölgesinin dünya birincil alüminyum üretiminden aldığı pay %5,8 olmuştur. 2016 yılında dünya alüminyum ihracatı bir önceki yıla göre %4,1 oranında azalışla 158,8 milyar USD olarak gerçekleşirken, dünya alüminyum ihracatından Çin %13,4 oranında pay alarak ilk sırada yer almıştır. Dünya alüminyum ithalatı ise %3,5 düşüşle 157,2 milyar USD olarak gerçekleşmiştir. Dünya alüminyum ithalatında ABD %11,9'luk payı ile ilk sırada yer alırken, onu sırayla Almanya (%10,6) ve Hollanda (%4,6) takip etmiştir.

Türk Alüminyum sektörü 4 milyar USD'lik cirosu ve 20 milyar USD'lik yatırım potansiyeli ile yaklaşık 300.000 kişiye istihdam sağlamaktadır. Avrupa'nın toplam üretim kapasitesi kadar (yıllık 700-750 bin ton uzun mamul üretimi) bir üretim kapasitesine sahip olup, üretimde dünyada ilk 10 ülke arasında bulunmaktadır. Son 10 yıl içinde alüminyum sektörü ortalama %10 büyüme göstererek Türkiye'nin en hızlı gelişen sektörlerinden biri olmuştur. 2017 yılı için sektördeki tüm alanlarda ortalama %6'lık bir büyüme beklentisi bulunmaktadır.

Türk alüminyum sektörünün ihracatı 2016 yılında bir önceki yıla kıyasla değer bazında %5,6 düşüşle 2,2 milyar USD düzeyinde gerçekleşirken, miktar bazında da %1,1 düşüşle 667 bin ton oldu. 2017 yılının ilk yarısı itibarıyla alüminyum sektörü ihracatının bir önceki yılın aynı dönemine göre %4 artışla 1,2 milyar USD düzeyine yükseldiği görülürken, miktar bazında ihracat ise aynı dönemde %0,2 artışla 338 bin ton olmuştur. Sektörün başlıca ihracat pazarlarını Almanya, İtalya ve İngiltere gibi Avrupa Birliği ülkeleri ile Irak ve Türkmenistan oluşturmaktadır. Hedef pazarlar olarak ise Avrupa, Kuzey Afrika, sorunların devam etmesine karşın Libya, Irak, İran, Rusya (Rusya'da alüminyum sektörüne koruma olmasına rağmen), Kuzey Amerika ve Katar öne çıkmaktadır. Gelişen ülkelerde de zaman içinde talep artışı olacağı beklentisiyle bu ülkelerin pazar gelişimleri de yakından takip edilmelidir.

Hammadde üretim miktarlarının ülkemizde sınırlı olması, üretim tesislerinin yeterli seviyede ve kapasitede yapılmamış olması sebebiyle birincil alüminyumda ülkemiz net ithalatçı pozisyonundadır. Bu nedenle ülkemizdeki birincil alüminyum üretiminin artırılması ve Türkiye pazarına sunulması önem kazanmaktadır. Bununla birlikte, alüminyum sektöründe hammadde yüksek oranda ithalata bağımlılık ve katma değerli ürün üretiminde yaşanan sıkıntılar sektörün ana problemlerini oluşturmaktadır.

Tüm bu sorunlar göz önünde bulundurularak, önümüzdeki dönemde AR-GE çalışmalarıyla sektörün desteklenmesi, hammadde konusundaki riskin azaltılması için birincil alüminyum tedarikçileriyle stratejik işbirlikleri yapılması, insan gücüne ve katma değerli malzeme üretecek makine ve ekipmana daha çok yatırım yapılması ile uluslararası rekabet gücümüzü artıracak sertifikasyona önem verilmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

ALÜMİNYUM SEKTÖRÜ

3. DÜNYA ALÜMİNYUM SEKTÖRÜ

Alüminyum kolay şekil alabilen, hafif ve geri dönüştürülebilen bir yapıya sahip olması nedeniyle, içecek kutularından arabalara, beyaz eşyadan hava, kara ve deniz taşıtlarına, inşaat kırımlardan sanayiye kadar her alanda yaygın olarak kullanılmaktadır. 2016 yılı itibarıyla küresel birincil alüminyum üretimi bir önceki yıla göre %2 artarak 58,8 milyon tona ulaşmıştır. 2015 yılında %7 büyüme performansı sergileyen sektörde, dünya genelinde son 14 yıl içinde ortalama her yıl %5'in üzerinde büyüme meydana gelmiştir. 2016 yılında Çin 31,6 milyon ton birincil alüminyum üretimi ile dünya üretiminin yaklaşık %53,7'sini gerçekleştirirken, Çin hariç Asya bölgesinin dünya birincil alüminyum üretiminden aldığı pay %5,8 olmuştur.

Alüminyum sektörünün küresel ölçekteki ithalat pazarı 2016 yılı itibarıyla 157 milyar USD olurken ihracat pazarı ise 159 milyar USD düzeyindedir. Hem ihracatta hem de ithalatta Çin, Almanya ve ABD ilk sıralarda yer almaktadır. Türkiye 2016 yılında yaptığı 2,9 milyar USD ithalatla küresel alüminyum ithalatından %2 civarında pay alırken, 2,2 milyar USD'lik ihracatı ile de dünya çapında alüminyum ihracatından %1,4 civarı pay almaktadır.

Hammadde üretimi ve bu hammaddenin işlenmesiyle yapılan mamul üretimi olarak iki ana başlık olarak ele aldığımız alüminyum sektöründe, dünyanın en büyük enerji ihracatçısı olan Rusya ve enerji maliyetlerinin düşük olduğu Ortadoğu ülkeleri hammadde üretiminde öne çıkarken, mamul üretiminde ise Çin, Avrupa ve ABD ilk sıralarda yer almaktadır.

Kentleşme ve endüstrileşme, inşaat sektöründeki gelişmeler ve alım gücündeki artışın sektörü olumlu etkilediği görülmektedir. Bu perspektiften bakıldığında dünya alüminyum sektörüne olan talebin daha çok Batı Avrupa ve Kuzey Amerika ülkelerinde yüksek olduğu görülmektedir.

Dünya Birincil Alüminyum Üretimi (Bin Ton)									
Bölgelere Göre	2014	2015	2016	Oca.17	Şub.17	Mar.17	Nis.17	May.17	Haz.17
<i>Afrika</i>	1,746	1,687	1,691	143	130	142	138	141	138
<i>Asya (Çin Hariç)</i>	2,429	3,001	3,442	315	289	336	319	319	309
<i>Körfez İşbirliği Konseyi (GCC)</i>	4,832	5,104	5,197	446	407	454	438	452	439
<i>Çin</i>	28,317	31,518	31,641	2,950	2,534	2,707	2,766	2,825	2,931
<i>Amerika</i>	6,128	5,794	5,388	454	409	455	442	455	437
<i>Avrupa</i>	7,360	7,574	7,760	659	596	650	631	659	636
<i>Okyanusya</i>	2,035	1,978	1,971	151	131	148	142	144	149
<i>Diğerleri</i>	1,080	1,080	1,800	150	150	150	150	150	150
TOPLAM	53,927	57,736	58,890	5,268	4,646	5,042	5,026	5,145	5,189

Kaynak: IAI

ALÜMİNYUM SEKTÖRÜ

- **Dünya Alüminyum Sektörünün Arz Yönlü Analizi**

International Aluminum Institute (IAI) ve CRU Group (Commodity analysis, prices, Consulting and Events) şirketlerinin verilerine göre, 2016 yılı itibariyle küresel birincil alüminyum üretimi bir önceki yıla göre %2 artarak 58,8 milyon tona ulaşmıştır. Çin hariç birincil alüminyum üretimi yıllık bazda %3,9 artışla 27,2 milyon tona ulaşırken, birincil alüminyum üretimindeki artışın büyük bir kısmı Asya ve Doğu Avrupa ülkeleri kaynaklı olmuştur.

IAI verilerine göre, 2016 yılında Çin birincil alüminyum üretiminden %53,7 oranında pay alırken, onu sırasıyla Avrupa (%13,2), Amerika (%9,1) ve Körfez İşbirliği Konseyi (GCC) (%8,8) takip etmektedir. 2017 yılı ilk yarısı itibariyle ise dünya birincil alüminyum üretimi bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %6,1 artışla 30,3 milyon tona ulaşırken, Çin aynı dönemde 16,7 milyon tonluk üretimiyle dünya birincil alüminyum üretiminden %55 pay almış ve üretimini bir önceki yılın aynı dönemine göre de %10,6 oranında artırmıştır. 2017 yılında, hava kirliliğine karşı yeni çevresel tedbirlerin gündeme gelmesi ve kapasite artışındaki düşüşün etkisiyle Çin’de üretimin daha ılımlı düzeyde gerçekleşmesi olası görülmektedir.

Rusların en önemli metal şirketlerinden olan alüminyum devi RUSAL’ın (United Company Rusal Plc) 2016 yılsonu yıllık değerlendirme raporunda verdiği bilgilere göre, 2017 yılında global birincil alüminyum üretiminin %4,3 artışla 61,6 milyon ton civarında gerçekleşmesi olası görülmekle birlikte Çin’de üretimin %6 artışla 34,3 milyon ton olması beklenmektedir. Çin hariç üretimin ise yaklaşık %2,4 artışla 27,3 milyon ton olması beklentiler arasındadır.

- **Dünya Alüminyum Sektörünün Talep Yönlü Analizi**

RUSAL şirketinin küresel alüminyum talebine ilişkin yaptığı değerlendirmede ise, küresel alüminyum talebi 2016 yılında bir önceki yıla kıyasla %5,5 artışla 59,7 milyon ton düzeyinde gerçekleşirken, Çin hariç alüminyum talebi %3,4 artışla 28,3 milyon ton olmuştur. Çin’in alüminyum talebi ise %7,6 artışla 31,4 milyon ton düzeyinde gerçekleşmiştir. Çin geçen yıl özellikle yılın son çeyreğinde yakaladığı büyüme performansı ile yılsonu büyüme hedefini tutturmuş ve %6,7 oranında büyümüştür (Beklenti %6,5). Çin’de beklentilerden iyi gelen büyüme, PMI ve perakende satışlar verileri ile inşaat sektöründeki gelişmeler göz önünde bulundurularak talebin 2017 yılında %6,7 artışla 33,5 milyon ton olması öngörülmürken, Çin hariç global talebin %3,3 artışla 29,2 milyon ton olması beklenmektedir. Bu artışın büyük ölçüde EMEA (Ortadoğu, Avrupa, Afrika), Kuzey Amerika ve Asya ülkelerindeki büyümeden kaynaklanması öngörülmektedir. Aynı dönemde global alüminyum talebinin ise %5 artışla 62,7 milyon ton olması beklentiler arasındadır.

Kentleşme ve endüstrileşme, inşaat sektöründeki gelişmeler ve alım gücündeki artışın sektörü olumlu etkilediği görülmektedir. Bu perspektiften bakıldığında dünya alüminyum sektörüne olan talebin önümüzdeki dönemde daha çok Batı Avrupa ve Kuzey Amerika ülkelerinde yoğunlaşması olası görülmektedir. Haddelenmiş ürün pazarında 25 milyon tonluk üretimin 5 milyon tonu Avrupa’da, 5 milyon tonu Kuzey Amerika’da tüketilmektedir. 8 milyon tonluk bir tüketim ise Çin’de gerçekleşirken, Afrika ve Orta Doğu’da tüketim seviyeleri 500’er bin ton civarındadır.

ALÜMİNYUM SEKTÖRÜ

- Dünya Alüminyum Sektörü Dış Ticareti**

İhracat:

2016 yılında dünya alüminyum ihracatı bir önceki yıla göre %4,1 oranında azalışla 158,8 milyar USD olarak gerçekleşirken, dünya alüminyum ihracatından Çin %13,4 oranında pay alarak ilk sırada yer almıştır. Çin'i sırasıyla %9,7 ile Almanya ve %7,7 ile ABD takip etmiştir. Türkiye ise 2016 yılında 2,2 milyar USD'lik ihracatıyla global alüminyum sektörü ihracatından %1,4 pay alarak 20. sırada yer almıştır.

Küresel ihracat rakamları ürün grupları bazında değerlendirildiğinde ise en çok ihracat işlenmemiş alüminyum grubunda gerçekleşirken (%28,6), onu sırasıyla alüminyum saclar ve levhalar (%17,1) ve alüminyum çubuk ve profiller (%11,4) takip etmiştir.

Dünya Alüminyum İhracatı Ürün Gruplarına Göre (USD Bin)	2014	2015	2016	Toplam İhracattan Alınan Pay
İşlenmemiş Alüminyum	50.140.077	47.331.611	45.465.127	28,6%
Alüminyum Saclar, Levhalar, Şeritler	29.530.604	28.346.151	27.112.042	17,1%
Alüminyum Çubuklar ve Profiller	17.468.836	17.504.531	18.054.295	11,4%
Alüminyumdan Diğer Eşya	17.100.504	16.321.596	16.426.421	10,3%
Alüminyumdan İnşaat Ve İnşaat Aksamı	11.866.434	11.502.633	11.317.253	7,1%
Alüminyum Folyo (Alüminyumdan Yaprak Ve Şeritler (Kalınlık <= 0, 2mm))	12.276.858	11.362.104	10.931.678	6,9%
Alüminyum Döküntü Ve Hurdaları	12.541.361	10.941.058	9.945.123	6,3%
Alüminyumdan Sofra, Mutfak Ve Ev İşlerinde Kullanılan Eşya İle Sağlığı Koruyucu Eşya	5.078.408	4.807.603	4.715.301	3,0%
Alüminyumdan Depo, Fıçı, Varil, Vb. Kaplar; Hacmi<=300 Lt (Sıkıştırılmış Veya Sıvılaştırılmış Gaz	5.275.594	4.841.273	4.668.863	2,9%
Alüminyum Teller	4.172.252	3.986.443	3.528.170	2,2%
Alüminyumdan İnce Ve Kalın Borular	2.529.677	2.162.932	1.986.680	1,3%
Alüminyumdan Demetlenmiş Teller, Kablolar, Örme Halatlar Vb.	1.691.847	1.544.559	1.314.102	0,8%
Alüminyum Boru Veya Boru Bağlantı Parçaları	870.659	822.136	844.455	0,5%
Alüminyum Tozları Ve İnce Pulları	649.618	552.581	511.413	0,3%
Sıkıştırılmış Veya Sıvılaştırılmış Gaz İçin Alüminyum Kaplar	442.762	457.663	443.089	0,3%
Alüminyumdan Depo, Sarnıç, Kuvler Vb Kaplar; Hacim >300 Lt	210.243	180.893	172.309	0,1%
Toplam	176.005.280	165.502.392	158.778.808	

Kaynak: Trade map

ALÜMİNYUM SEKTÖRÜ

Dünya Alüminyum İhracatında İlk 10 Ülke (USD Bin)	2014	2015	2016	Toplam İhracattan Alınan Pay
Çin	22.615.470	23.808.388	21.208.479	13,4%
Almanya	16.965.740	15.562.181	15.331.800	9,7%
ABD	12.736.128	12.047.474	12.240.318	7,7%
Kanada	8.851.104	8.220.300	8.079.492	5,1%
Hollanda	8.383.227	7.135.085	7.179.405	4,5%
Rusya	6.325.357	7.060.108	5.980.102	3,8%
İtalya	6.545.213	5.788.957	5.775.526	3,6%
BAE	4.393.954	5.290.379	5.372.458	3,4%
Fransa	5.433.370	4.857.735	4.859.589	3,1%
Avusturya	4.148.033	3.935.899	3.748.739	2,4%
Toplam	176.005.280	165.502.392	158.778.808	

Kaynak: Trade map

İthalat:

2016 yılında dünya alüminyum ithalatı bir önceki yıla göre %3,5 düşüşle 157,2 milyar USD olarak gerçekleşmiştir. Dünya alüminyum ithalatında ABD %11,9'luk payı ile ilk sırada yer alırken, onu sırayla Almanya (10,6%) ve Hollanda (4,6%) takip etmiştir. Çin ise 2016 yılında dünya alüminyum ithalatından %3,8 pay alarak 6. sırada yer almıştır. 2016 yılında 2,9 milyar USD'lik ithalatıyla Türkiye ise dünya toplam ithalatından %2 pay alırken, dünya toplam ithalatındaki sıralaması 18 olmuştur.

Küresel ithalat rakamları ürün grupları bazında değerlendirildiğinde ise en çok ithalat işlenmemiş alüminyum grubunda gerçekleşirken (%30,9), onu sırasıyla alüminyum saclar ve levhalar (%16,6) ve alüminyum çubuk ve profiller (%10,4) takip etmiştir.

Dünya Alüminyum İthalatında İlk 10 Ülke (USD Bin)	2014	2015	2016	Toplam İthalattan Alınan Pay
ABD	17.114.460	17.868.410	18.740.342	11,9%
Almanya	18.210.897	16.834.704	16.737.777	10,6%
Hollanda	8.765.569	7.585.552	7.280.114	4,6%
Japonya	8.844.401	7.964.572	6.922.992	4,4%
Fransa	7.143.837	6.468.279	6.265.182	4,0%
Çin	8.039.030	6.929.554	5.946.234	3,8%
Vietnam	1.693.916	2.571.530	5.898.972	3,8%
Güney Kore	6.229.697	5.992.145	5.421.818	3,4%
İtalya	6.106.084	5.643.246	5.325.613	3,4%
Meksika	5.294.712	5.481.743	5.265.643	3,3%
Toplam	172.395.633	162.981.343	157.200.181	

Kaynak: Trade map

ALÜMİNYUM SEKTÖRÜ

Dünya Alüminyum İthalatı Ürün Gruplarına Göre (USD Bin)	2014	2015	2016	Toplam İthalattan Alınan Pay
İşlenmemiş Alüminyum	56.647.358	52.490.315	48.538.570	30,9%
Alüminyum Saclar, Levhalar, Şeritler	28.614.300	28.278.756	26.160.995	16,6%
Alüminyum Çubuklar ve Profiller	13.989.761	13.869.354	16.301.995	10,4%
Alüminyumdan Diğer Eşya	14.735.615	13.583.886	13.928.688	8,9%
Alüminyum Folyo (Alüminyumdan Yaprak Ve Şeritler (Kalınlık <= 0, 2mm)	12.659.649	11.800.101	11.277.708	7,2%
Alüminyum Döküntü Ve Hurdaları	13.892.224	12.601.370	10.916.742	6,9%
Alüminyumdan İnşaat Ve İnşaat Aksamı	10.093.420	9.769.783	9.935.982	6,3%
Alüminyumdan Sofra, Mutfak Ve Ev İşlerinde Kullanılan Eşya İle Sağlığı Koruyucu Eşya	4.880.510	4.649.625	4.601.883	2,9%
Alüminyumdan Depo, Fıçı, Varil, Vb. Kaplar; Hacmi<=300 Lt (Sıkıştırılmış Veya Sıvılaştırılmış Gaz	5.057.177	4.853.733	4.528.586	2,9%
Alüminyum Teller	3.543.919	3.681.777	3.254.959	2,1%
Alüminyumdan İnce Ve Kalın Borular	2.829.434	2.211.447	2.063.607	1,3%
Alüminyumdan Demetlenmiş Teller, Kablolar, Örme Halatlar Vb.	1.404.634	1.485.985	1.065.684	0,7%
Alüminyum Boru Veya Boru Bağlantı Parçaları	889.519	811.961	815.536	0,5%
Sıkıştırılmış Veya Sıvılaştırılmış Gaz İçin Alüminyum Kaplar	494.508	462.902	423.315	0,3%
Alüminyum Tozları Ve İnce Pulları	543.066	459.206	418.312	0,3%
Alüminyumdan Depo, Sarnıç, Kuvler Vb Kaplar; Hacim >300 Lt	163.885	156.114	145.664	0,1%
Toplam	172.395.633	162.981.343	157.200.181	

Kaynak: Trade map

ALÜMİNYUM SEKTÖRÜ

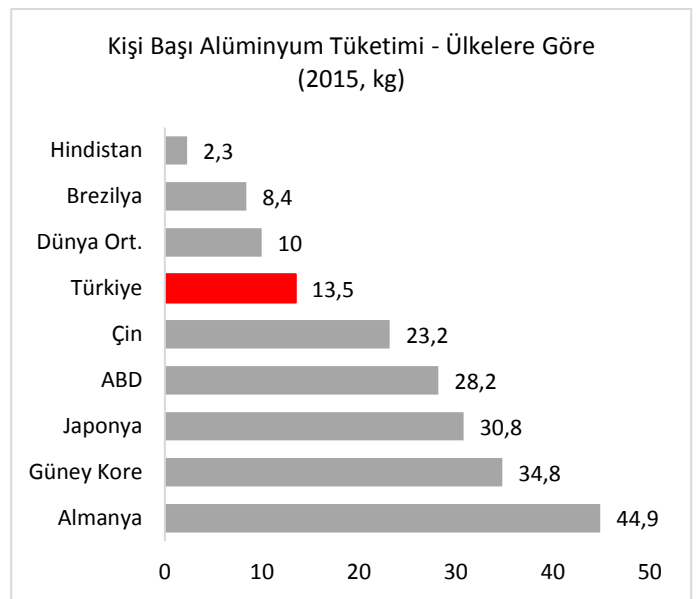
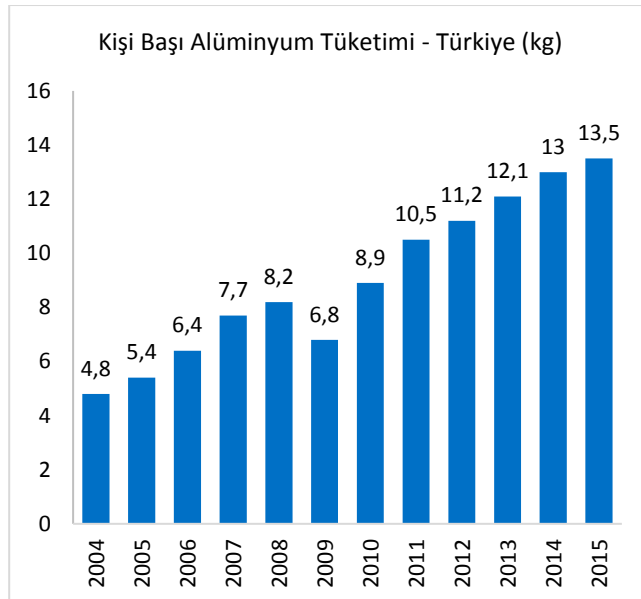
4. TÜRKİYE ALÜMİNYUM SEKTÖRÜ

Türkiye Alüminyum Sanayicileri Derneği'nden (TALSAD) aldığımız bilgilere göre son 10 yıl içinde alüminyum sektörü ortalama %10 büyümeye göstererek Türkiye'nin en hızlı gelişen sektörlerinden biri olmuştur. 2016 yılı Türkiye ekonomisi için zorlu bir yıl olurken, Türk alüminyum sektörü için iyi geçtiğini söylemek mümkündür. Türkiye alüminyum sektörünün son 10 senede gösterdiği %10'luk büyümeye trendinin orta vadede de devam edeceği öngörülmekle birlikte 2017 yılı için sektörün ortalama %6'lık bir büyümeye beklentisi bulunmaktadır. Önümüzdeki dönemde alüminyum sektörünün rekabet gücünü artırabilmesi için yapılacak yatırımların katma değeri yüksek ürünlere yönelik yapılması, Ar-Ge ve geri dönüşüm faaliyetlerinin desteklenmesi ve yaygınlaştırılması önem arz etmektedir.

- **Alüminyum Sektörü Üretimi ve Kullanım Alanları**

Girişimci Alüminyum ve Sanayici İş Adamları Derneği'nden (GALSİAD) aldığımız bilgilere göre Türk Alüminyum sektörü 4 milyar USD'lik cirosu ve 20 milyar USD'lik yatırım potansiyeli ile yaklaşık 300.000 kişiye istihdam sağlamaktadır. Sektörün cirosunun hesaplanmasında sanayi ağırlıklı verilerle imalat kısmına bakılmaktadır.

Türk alüminyum sektörü Avrupa'nın toplam üretim kapasitesi kadar (yıllık 700-750 bin ton uzun mamul üretimi) bir üretim kapasitesine sahip olup, üretimde dünyada ilk 10 ülke arasında bulunmaktadır. Avrupa'da 25-30 kg kişi başına alüminyum kullanımı varken, Türkiye'de kişi başına alüminyum kullanımı 10-15 kilogram civarında seyretmektedir.

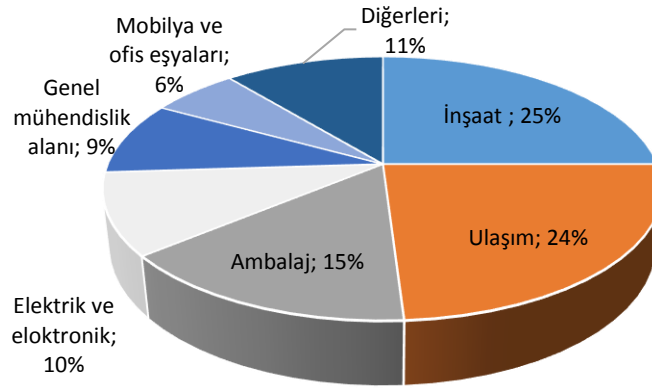
Kaynak: ODTÜ Metalurji ve Malzeme Mühendisliği, 50. Yıl Sempozyumu, Metal Bulletin Research (MRB) The Global Aluminium Industry Outlook to 2025

ALÜMİNYUM SEKTÖRÜ

İnşaattan, otomotive, beyaz eşyadan uçak ve savunma sanayiine kadar birçok sektörde geniş bir kullanım alanı bulunan alüminyum geleceğin metali olarak değerlendirilmekte olup, önümüzdeki yıllarda teknolojik gelişmeler ile birlikte alüminyum sektörüne yönelik talebin artması beklenmektedir. Alüminyum kütleyi hafifleten özelliği ile uçak ve savunma sanayisinde kullanılmakta olup, yassı mamul ürünleri ise otomotiv sektöründe tercih edilmektedir. Muhafaza etme özelliğiyle mutfak ve kutu sektöründe de yaygın olarak kullanılan alüminyumun çevreye duyarlı bir ürün olması ve geri dönüştürülebilir oluşu da kullanım alanının yaygınlaşmasında önemli rol oynamaktadır.

TALSAD'dan alınan bilgilere göre alüminyum; inşaat sektöründe %25, ulaşımda %24, ambalajda %15, elektrik ve elektronikte %10, genel mühendislik alanında %9, mobilya ve ofis eşyalarında %6, demir çelik ve metalürji sanayiinde %3, kimya ve tarım ürünleri sanayiinde %1 ve diğer alanlarda ise %7 oranında kullanım alanına sahiptir.

Alüminyumun Kullanım Alanlarına Göre Dağılımı

- Alüminyum Sektörünün Genel Yapısı**

GALSİAD'dan elde ettiğimiz bilgilere göre, Türk alüminyum sektöründe ekstrüzyonda 250 firma üretim yaparken, 600-700 bin ton yıllık ekstrüzyon kapasitesi mevcuttur. Levhada 60 civarı firma bulunurken, dökümde 400 imalatçı firma kapasite belgesine haizdir. Birincil alüminyum üretiminde (cevherden alüminyum üretiminde) ise Eti Alüminyum Seydişehir Tesisi bu alanda tek entegre alüminyum fabrikası olma özelliği taşımaktadır. TALSAD'dan alınan bilgilere göre sektörde büyük ve orta ölçekli 2.000'i aşkın firma faaliyet gösterirken, üretim bazında sektörlerin yüzdesel dağılımlarına bakıldığında, ekstrüzyon %27, yassı ürünler %20, ikincil alüminyum %9, iletken %8, folyo %7 ve birincil alüminyumun %3 oranında pay aldığı görülmektedir.

Türkiye'de üretimde faaliyet gösteren firmalar; ekstrüzyon ürünleri (boru, çubuk, profil), yassı haddelemiş ürün (sıcak ve soğuk haddeleme yöntemi ile alüminyumdan plaka, levha ve folyo, rulo gibi ürünler elde edilmesi) ve döküm ürün imalatı yapmaktadır.

ALÜMİNYUM SEKTÖRÜ

Sıcak hadde teknolojisi savunma-havacılık-ulaştırma sektörlerine yüksek katma değerli ürünler üretilmesini sağlamaktadır ve maliyeti yüksektir. Soğuk hadde teknolojisi ise otomotive izolasyon sağlayan ısı kalkanı, radyatörler, ısıtma ve soğutma sistemleri ile dayanıklı tüketim ürünleri sektörleri gibi daha az katma değer yaratımı gerektiren sektörlerde kullanılmaktadır. Türkiye’de yassı haddelenmiş pazarının büyüklüğü 400 bin ton olup, 125 bin tonluk kısmı ithal ürünlerden oluşmaktadır.

- Alüminyum Sektörü Dış Ticaret Rakamları**

TALSAD’dan edindiğimiz bilgilere göre alüminyum sektörünün üretiminin pazarın talebinden yüksek olması sebebiyle alüminyum yarı mamulde sektörümüz net ihracatçı konumunda bulunurken, özellikle yassı alüminyum ve ekstrüzyon ürünlerinde yüksek miktarda ihracat yapıldığı görülmektedir. İthalat tarafında ise hammadde üretim miktarlarının sınırlı olması, üretim tesislerinin yeterli seviyede ve kapasitede yapılanmamış olması sebebiyle birincil alüminyumda ülkemiz net ithalatçı pozisyonundadır. Bu nedenle ülkemizdeki birincil alüminyum üretiminin artırılması ve Türkiye pazarına sunulması önem kazanmaktadır.

İhracat:

Yaklaşık 180 ülkeye ihracat gerçekleştiren Türk alüminyum sektörünün ihracatı 2016 yılında bir önceki yıla kıyasla değer bazında %5,6 düşüşle 2,2 milyar USD düzeyinde gerçekleşirken, miktar bazında da %1,1 düşüşle 667 bin ton oldu. 2017 yılının ilk yarısı itibariyle alüminyum sektörü ihracatının bir önceki yılın aynı dönemine göre %4 artışla 1,2 milyar USD düzeyine yükseldiği görülürken, miktar bazında ihracat ise aynı dönemde %0,2 artışla 338 bin ton olmuştur. *Bu sonuçla Türk alüminyum sektörü 2017 yılı ilk yarısı itibariyle demir ve demir dışı metaller sektörü değer bazında ihracatından %35 ve miktar bazında ihracatından ise %36 pay alarak bu gruptaki ihracatta ilk sıradaki yerini korumuştur.*

Demir ve Demir Dışı Metaller Sektöründe Alüminyumun Yeri, Değer Bazında (Milyon USD)		
Ürün Grubu	Ocak-Haziran 2017	Pay
Demir Çelik Mamulleri	734	22,0%
<i>Alüminyum</i>	<i>1.179</i>	<i>35,0%</i>
Bakır	624	19,0%
Metalden Eşyalar	715	21,0%
Diğer	85	3,0%
Toplam	3.338	

Kaynak: İstanbul Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliği (İDDMİB)

Demir ve Demir Dışı Metaller Sektöründe Alüminyumun Yeri, Miktar Bazında (Bin Ton)		
Ürün Grubu	Ocak-Haziran 2017	Pay
Demir Çelik Mamulleri	271	29,0%
<i>Alüminyum</i>	<i>338</i>	<i>36,0%</i>
Bakır	100	11,0%
Metalden Eşyalar	203	21,0%
Diğer	31	3,0%
Toplam	942	

Ürün gruplarına bakıldığında ise, 2016 yılında en çok ihraç edilen ürün grubunu 157 bin ton ve 581 milyon USD’lik ihracatla alüminyum çubuk ve profil grubu oluştururken, onu alüminyum sac levha ve alüminyum folyo takip etmiştir.

ALÜMİNYUM SEKTÖRÜ

2017 yılı ilk yarısında da ürün sıralamasında değişiklik olmazken, 315 milyon USD ile alüminyum çubuk ve profil ilk sırada yer alırken bu grubun ihracatını geçen yılın aynı döneminde göre %8 oranında arttırdığı görülmektedir. 2017 yılı ilk yarısında alüminyum sac levha ihracatı %3,8 azalışla 242 milyon USD olurken, alüminyum folyo ihracatı %12 artışla 147 milyon USD olmuştur. 2016 yılı itibarıyla sektörün birim ihracat değeri kilogram başına 2,98 USD, birim ithalat değeri ise 2,04 USD olarak gerçekleşmiştir. Kilogram başına birim ihracat değerinin Türkiye ortalamasının üzerinde olması, sektörün katma değerli ürün ihracat ettiğini göstermesi açısından önem arz etmektedir.

Ürün Gruplarına Göre Alüminyum Sektörü İhracatı (FOB USD)					
Ürün Açıklaması	2014	2015	2016	Ocak-Haziran 2016	Ocak-Haziran 2017
Alüminyum Külçe	123.257.321	104.693.670	65.741.911	33.940.402	42.764.013
Alüminyum Çubuk & Profiller	657.242.979	607.853.697	580.838.790	292.206.666	315.204.027
Alüminyum Sac & Levha	531.239.115	504.714.373	492.921.484	251.914.383	242.446.412
Alüminyum Folyo	242.337.496	259.478.105	270.024.533	130.792.449	146.906.315
Alüminyum Boru	27.538.492	22.507.774	19.063.246	10.182.203	9.567.435
Alüminyum İnşaat Aksamı	286.595.653	235.300.017	220.153.852	120.222.557	103.348.239
Alüminyum Örme Halat	125.316.698	67.705.597	43.626.397	26.295.893	23.500.865
Alüminyum Mutfak Eşyası	116.722.679	118.811.239	116.871.364	57.246.895	71.202.221
Alüminyum Hurda	25.603.218	22.203.568	21.110.749	8.509.701	13.491.215
Alüminyum Kaplar	82.621.612	76.815.182	73.485.784	41.491.359	45.770.736
Alüminyum Döküm	63.399.400	57.873.542	50.599.358	27.142.656	29.300.377
Alüminyum Diğer	226.683.989	266.641.956	259.749.430	134.475.826	135.899.740
TOPLAM	2.508.558.651	2.344.598.721	2.214.186.898	1.134.420.989	1.179.401.595

Kaynak: İstanbul Maden ve Metaller İhracatçı Birlikleri (İMMİB)

Ürün Gruplarına Göre Alüminyum Sektörü İhracatı (Miktar Bazında, Kg)					
Ürün Açıklaması	2014	2015	2016	Ocak-Haziran 2016	Ocak- Haziran 2017
Alüminyum Külçe	52.031.191	50.122.929	35.685.254	18.648.198	20.848.978
Alüminyum Çubuk & Profiller	158.657.252	154.523.088	157.298.035	77.382.240	83.401.546
Alüminyum Sac & Levha	178.234.717	189.406.411	200.486.566	102.443.489	88.883.801
Alüminyum Folyo	64.954.015	78.840.691	88.340.755	42.604.408	46.441.275
Alüminyum Boru	8.227.773	7.417.171	6.883.637	3.679.783	3.151.112
Alüminyum İnşaat Aksamı	48.253.473	44.999.157	41.814.481	21.263.981	21.404.123
Alüminyum Örme Halat	49.384.434	26.522.126	18.118.004	11.008.598	9.396.598
Alüminyum Mutfak Eşyası	19.834.518	21.564.799	22.960.653	11.117.922	13.454.676
Alüminyum Hurda	15.468.457	18.114.371	22.107.009	9.068.225	11.844.853
Alüminyum Kaplar	10.210.767	10.927.143	10.615.843	6.066.863	6.949.362
Alüminyum Döküm	9.574.782	10.380.502	9.983.376	5.495.878	5.424.581
Alüminyum Diğer	39.694.354	62.026.054	53.030.138	28.789.058	26.991.045
TOPLAM	654.525.733	674.844.440	667.323.752	337.568.645	338.191.951

ALÜMİNYUM SEKTÖRÜ

Sektörün başlıca ihracat pazarlarını Almanya, İtalya ve İngiltere gibi Avrupa Birliği ülkeleri ile Irak ve Türkmenistan oluşturmaktadır. 2016 yılında 380 milyon USD’lik ihracatla Almanya en önemli ihracat pazarımızı oluştururken, onu sırasıyla İngiltere, İtalya ve Fransa takip etmiştir. 2017 yılı ilk yarısında da ihracatımızda Avrupa Birliği ülkeleri, Irak, ABD ve Mısır ilk 10 içerisinde yer almıştır.

Alüminyum Sektörü İhracatı Ülkelere Göre (USD)				
Ülkeler	2015	2016	Değişim	Pay
Almanya	387.927.383	380.451.637	-1,90%	17,18%
Birleşik Krallık	116.154.012	132.275.981	13,90%	5,97%
İtalya	123.392.290	113.822.679	-7,80%	5,14%
Fransa	108.383.255	110.572.135	2,00%	4,99%
Irak	122.478.784	100.767.813	-17,70%	4,55%
Polonya	86.717.392	88.290.471	1,80%	3,99%
İspanya	80.603.078	69.727.849	-13,50%	3,15%
İsviçre	65.360.530	66.159.230	1,20%	2,99%
Türkmenistan	77.485.567	63.660.606	-17,80%	2,88%
Hollanda	55.502.477	56.281.351	1,40%	2,54%
Diğer	1.120.598.202	1.032.177.147	-23,60%	46,62%
TOPLAM	2.344.598.721	2.214.186.898	-5,80%	

Kaynak: İMMİB

Ocak-Haziran 2016 ve Ocak-Haziran 2017 Ülkelere Göre Alüminyum Sektörü İhracatı Karşılaştırması (İlk 10 Ülke)					
Ocak - Haziran 2016			Ocak-Haziran 2017		
Ülke	Miktar (Ton)	Değer (USD)	Ülke	Miktar (Ton)	Değer (USD)
Almanya	56.016	190.310.125	Almanya	54.249	194.251.946
İtalya	23.852	63.449.831	Birleşik Krallık	21.304	69.387.591
Birleşik Krallık	19.991	61.884.243	İtalya	20.925	62.546.471
Fransa	16.521	58.001.940	Fransa	15.004	54.905.640
Irak	13.887	50.525.174	Irak	13.781	48.075.752
Polonya	14.248	42.619.485	Polonya	13.727	45.350.868
Türkmenistan	8.912	40.396.792	İspanya	14.188	41.722.147
İsviçre	13.770	35.820.089	İsviçre	12.556	36.744.426
İspanya	12.903	34.588.286	ABD	10.339	32.871.023
Avusturya	9.456	27.550.250	Mısır	5.446	32.225.745

Kaynak: İstanbul Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliği (İDDMİB)

İhracatta hedef pazarlar olarak Avrupa, Kuzey Afrika, sorunların devam etmesine karşın Libya, Irak, İran, Rusya (Rusya’da alüminyum sektörüne koruma olmasına rağmen), Kuzey Amerika ve Katar öne çıkmaktadır. Gelişen ülkelerde de zaman içinde talep artışı olacağı beklentisiyle bu ülkelerin pazar gelişimleri de yakından takip edilmelidir.

ALÜMİNYUM SEKTÖRÜ

Sektör temsilcileri ihracatta Libya pazarına ulaşılmakta zorluk çekerken, Suudi Arabistan, Cezayir ve Suriye’de de benzer problemlerin var olmasından şikâyet etmektedir. Ortadoğu’daki gelişmeler ve Avrupa ile dalgalı seyreden ekonomik ve siyasi ilişkiler önümüzdeki dönemde pek çok sektörde olduğu gibi alüminyum sektöründe de ihracatın seyri açısından dikkatle takip edilecektir. 2017 yılında yapı, ulaşım ve havacılık sektörlerinde ağırlıklı olarak yer alan alüminyuma olan talebin artmasıyla ihracatta artış yaşanacağı öngörülmektedir.

İthalat:

Türkiye’nin enerji kaynaklarının yeterli olmaması nedeniyle hammaddede ithalata bağımlılık söz konusudur. Alüminyum hammaddesi enerjiyle doğru orantılı olduğu için alüminyum üretimi metal ucuz ülkelerde gerçekleşmekte olup, Arap ülkeleri ve Rusya’dan dünyaya külçe alüminyum üretilmektedir. Alüminyum hammadde üretiminde Rusya, Malezya, Norveç, Dubai ve Suudi Arabistan öne çıkarken, Avrupa Birliği ve ABD ise alüminyum mamul imalatında ilk sıralarda yer almaktadır.

Türkiye’nin alüminyum ithalatı 2016 yılında bir önceki yıla göre %14 azalışla 2,9 milyar USD olurken, bu rakamla Türkiye dünya toplam ithalatından %2 pay alırken, dünya toplam ithalatındaki sıralaması 18 olmuştur. 2017 yılı ilk yarısı itibarıyla ise alüminyum sektörü ithalatı bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %8 artışla 1,6 milyar USD düzeyinde gerçekleşirken, işlenmemiş alüminyum grubu ithalatı toplam ithalattan %65 oranında pay alırken, onu alüminyum saclar, levhalar ve şeritler grubu (%14) izlemiştir.

Sektörün başlıca ithalat pazarlarını Rusya, Malezya, Almanya, Çin ve BAE oluşturmaktadır.

Alüminyum Sektörü İthalatı Ülkelere Göre (USD)				
Ülkeler	2015	2016	Değişim	Pay
Rusya	868.411.713	584.689.379	-32,7%	20,4%
Malezya	61.690.957	202.148.680	227,7%	7,1%
Almanya	237.428.485	199.130.933	-16,1%	7,0%
Çin	156.228.525	133.677.242	-14,4%	4,7%
BAE	182.786.500	130.014.574	-28,9%	4,6%
Katar	193.235.325	125.688.605	-35,0%	4,4%
Tacikistan	162.001.340	116.814.304	-27,9%	4,1%
Hindistan	139.647.591	99.015.014	-29,1%	3,5%
Güney Afrika	99.802.450	98.875.321	-0,9%	3,5%
İtalya	78.001.488	80.564.718	3,3%	2,8%
Diğer	1.154.298.058	1.087.039.303	-5,8%	38,0%
TOPLAM	3.333.532.432	2.865.840.092	-14,3%	

Kaynak: İMMİB

ALÜMİNYUM SEKTÖRÜ

Ürün Gruplarına Göre Alüminyum Sektörü İthalatı (Değer Bazında, USD)				
Ürün Açıklaması	2015	2016	Ocak-Haziran 2017	Ocak-Haziran 2016
İşlenmemiş alüminyum	2.326.950.503	1.854.285.300	1.035.054.430	953.013.944
Alüminyum döküntü ve hurdaları	66.241.352	63.155.361	50.267.795	28.631.402
Alüminyum tozları ve ince pulları	14.192.878	13.755.329	5.858.165	7.772.362
Alüminyumdan çubuklar ve profiller	59.857.129	49.295.295	28.404.291	24.823.798
Alüminyum teller	46.675.331	47.327.070	36.315.734	14.566.868
Alüminyum saclar, levhalar, şeritler (kalınlığı 0,2 mm. yi geçenler)	417.079.721	419.128.612	227.586.970	212.207.956
Alüminyumdan yaprak ve şeritler (kalınlık <= 0, 2mm)	154.837.791	157.941.601	88.541.346	82.301.043
Alüminyumdan ince ve kalın borular	35.079.441	35.927.989	19.309.868	18.548.062
Alüminyum boru bağlantı parçaları	9.070.844	7.953.024	5.016.918	3.788.436
Alüminyumdan inşaat ve inşaat aksamı	29.431.610	36.935.861	11.632.229	19.763.433
Alüminyumdan depo, sarnıç, küvler vb kaplar	191.519	518.538	1.654.250	245.105
Alüminyumdan depo, fıçı, varil, vb. kaplar; hacmi<=300 lt	51.603.633	45.347.488	16.125.401	26.086.366
Sıkıştırılmış veya sıvılaştırılmış gaz için alüminyum kaplar	8.054.644	4.942.668	3.529.465	1.863.021
Alüminyumdan demetlenmiş teller, kablolar, örme halatlar vb.	2.375.128	12.320.759	3.513.187	3.456.294
Alüminyumdan sofr, mutfak ev işlerinde kullanılan eşya	34.086.512	27.388.743	5.714.991	16.047.787
Alüminyumdan diğer eşya	77.804.396	89.616.454	42.663.653	46.797.491
TOPLAM	3.333.532.432	2.865.840.092	1.581.188.693	1.459.913.368

Kaynak: TÜİK

Türkiye’de hammadde üretim miktarlarının kısıtlı olması ve üretim tesislerinin yeterli kapasitede olmaması ithalata yüksek oranda bağımlılığımızın ana sebeplerini oluşturmaktadır. Türkiye’de birincil alüminyum üreten tek kuruluş, Eti Holding bünyesindeki Seydişehir Alüminyum Tesisleri’dir. Dolayısıyla ülkemizde birincil alüminyum üretiminin artırılması ve pazara sunulması gerekliliği hammaddede ithalata olan yüksek orandaki bağımlılığın azaltılması noktasında önem arz etmektedir.

Avrupa Birliği ülkelerine nazaran Türkiye’de birincil alüminyum üretiminin çok az miktarda olması Türk alüminyum sektörünün uluslararası pazarlardaki rekabet gücünü zayıflatmaktadır. Aynı zamanda Avrupa Birliği ithalatını büyük oranda serbest ticaret anlaşmaları olan ülkelere vergisiz olarak gerçekleştirmesi ve buna karşılık bu ülkelere bizim ithalat imkânımız bulunmaması da sektörün önemli sorunlarından.

Tüm bu faktörler yerli üreticileri sektörde dezavantajlı konuma getirmekte ve sektörün büyümesine ve gelişimine engel teşkil etmektedir. Hammadde konusundaki riskin azaltılması için birincil alüminyum tedarikçileriyle stratejik işbirlikleri yapılması ve orta vadede Türkiye’nin bölgesel bir lojistik merkezi olmasına yönelik yatırım yapılması gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

5. TÜRK ALÜMİNYUM SEKTÖRÜNÜN REKABET GÜCÜ VE KONUMUNA İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

Türk alüminyum sektöründe hammaddede yüksek oranda ithalata bağımlılık ve katma değerli ürün üretiminde yaşanan sıkıntılar sektörün ana problemlerini oluşturmaktadır. Makine teçhizat yatırımlarının yüksek maliyet gerektirmesi, AR-GE ve inovasyona yeterince yatırım yapılmaması ve sertifikasyon problemi küresel pazarda rekabet gücümüzü zayıflatmaktadır.

Sektörün temel sorunlarını özetlemek gerekirse,

- ***Avrupa’da telafi edici vergiyi Avrupa müktesebatına uygun şekilde devletin uygulamaya başlaması Türk alüminyum sektörüne Avrupa pazarında %3 fiyat rekabeti getirdi.*** Avrupalı tedarikçilerin tedarike sıcak bakmaması ve sertifikasyonda sorun çıkarması da önemli problemler arasında yer alıyor. AB’ye uyum sürecinde eksik bir husus olmaması ve Avrupa’da kullanılan nihai ürünün Türkiye’de de üretilmesine rağmen, sertifikasyon alınması ve katma değer yaratmada yaşanan zorluklar sektörde öne çıkmaktadır.
- ***Birincil alüminyum üretiminde Türkiye neredeyse tamamen ithalata bağımlı durumdadır.*** Alüminyumun cevherden (boksit) külçeye dönüştürülmesindeki en önemli maliyet kaleminin enerji olması ve enerji maliyetlerinin Türkiye’de yüksek olması hammadde üretimi yatırımına engel bir faktördür. Bunun yanı sıra ülkemizdeki mevcut tesislerin iç pazara hizmet edecek şekilde yapılanmamış olması da sorun teşkil etmektedir.
- ***2015 yılından itibaren alaşımsız hammaddeye %3, alaşımlı hammaddeye %6’lık bir gümrük vergisi yükü getirilmesi*** de sektörü olumsuz yönde etkilemiştir. Bu vergilendirme tüm gümrük birliği ülkelerinde bulunuyor olmasına rağmen, Avrupa Birliği ülkelerine nazaran Türkiye’de birincil alüminyum üretimi çok az miktarda olduğu için, ülkemizin uluslararası pazarlardaki rekabet gücünü zayıflatan bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır.
- Katma değerli ürünler daha çok uzay, ulaştırma sektörü ve savunma sanayinde kullanılmaktadır. ***Makine ve ekipmanların daha çok uzak doğu menşeli olması ve üst kalite mal üretecek ekipman olmaması ile sertifikasyon problemi sektörün en önemli sorunları arasında yer almaktadır.***
- ***Önümüzdeki dönemde çevre kirliliği ve buna yönelik uygulanacak uluslararası yaptırımlar da sektöre ek maliyet yaratarak, sektörün performansını olumsuz etkileyebilecektir.***
- ***Alüminyum sektörü büyüklüğü 4 milyar USD iken bunun %70’inin dış finansman ile fonlanması*** ve 20 milyar USD’lik yatırımların yaklaşık 10 milyar USD’lik kısmının dış finansmandan gelmesi de fonlama tarafında önem arz ediyor. Sektörün yüksek yatırım maliyetleri nedeniyle dış finansman maliyetleri de yüksek seviyede (100-150 milyon USD) seyretmektedir.

ALÜMİNYUM SEKTÖRÜ

- **Alüminyum stratejik bir malzeme olup, sanayicilere uygulanan teşvik bulunmamaktadır.** Ayrıca son çıkan teşvik yasası da sektörü olumsuz etkilemiştir. Daha önce yapılmış yatırımların 5. ve 6. bölge teşvik unsuru yerlerde yapılması öngörülüyor. Öz sermaye ile yapılan yatırımın devlet desteğiyle yapılması rekabet yaratacaktır. Teşvik sistemi rekabeti artırmakla birlikte, mevcut kapasitenin ürün üretecek fabrika yapılarak, yani ek kapasite yaratılarak desteklenmesi bu noktada önem arz etmektedir.
- **Çin’de alüminyum sektörünün devlet tarafından desteklenmesi ve dampingli fiyat uygulamaları bu ülke ile rekabet etmeyi zorlaştırmaktadır.** Çin devleti toplu satın alım yaparak, elde ettiği geliri Çin’deki sektör sanayicisine sunmaktadır. Alüminyum hammaddesinin ihracatında, ürünün ülkeden çıkışında vergi uygulayarak hammaddeyi ülkeden çıkarmaya kısıtlamalar koymaktadır. Devlet ayıca, 1. işlem, 2. işlem, ve 3. işlem nihai ürüne %30’a kadar teşvikler sağlamaktadır. Türkiye’de bu teşvikler mevcut olmamakla birlikte, Çin’in imalat büyüklüğünü artırıp Türkiye pazarına da rakip olması olası görünmektedir.

Sektörün gelişimini destekleyen unsurlar ise;

- **Kredi Garanti Fonu’nun sektöre olumlu etkisi olmuştur.** Nakit dengeleri düzelmiş, inşaat ve mobilya sektöründeki canlanma alüminyum sektörünü de olumlu etkilemiştir. Bu noktada, kalıcı, doğru ve katma değerli işler ile sektörün desteklenmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır.
- **Sektör UR-GE faaliyetleri ile hedef pazar belirleme çalışmaları yapmıştır.** Bu noktada Dubai, İran ve Katar fuarlarıyla pazar analizleri yapılmaktadır.
- **Teknolojinin ve endüstrinin ilerlemesiyle birlikte alüminyumun gelişimi, kullanımı ve tercih edilebilirliği artmaktadır.** Alüminyumun diğer metallere göre avantajlı olmasını sağlayan birçok özelliği mevcuttur. Dayanıklı, kolay şekil verilebilen, hafif, elektrik ve ısı iletkenliği yüksek, oksijen bariyeri yüksek, yüzde yüz geri dönüştürülebilir ve çevreye duyarlı bir ürün olması sayesinde günlük hayatın birçok alanında karşımıza çıkan ve kullanılan bir üründür.
- **İş ve ürün geliştirme, danışmanlık hizmetleri ve sektörü AR-GE anlamında destekleyici çalışmalar yapılmaktadır.** Alüminyum kapasitesinde son 15 sene içerisinde artış kaydedilirken, bunun devamı için AR-GE çalışmalarının ivmesinin artması gerekliliği öne çıkmaktadır.
- **Alüminyumun kütleyi hafifleten özelliğinin olması pek çok sektörde tercih edilmesinin başlıca nedenlerinden birini oluşturmaktadır.** Tüketimde sektör mevcut ürün gamıyla yerini korurken, yeni çıkan ürünler piyasayı desteklemektedir. Mutfak malzemesi yatırımları, dekorasyon, mobilya, inşaat ve ulaştırma sektöründe alüminyum kullanımları artmaktadır.

ALÜMİNYUM SEKTÖRÜ

- Hammaddede yüksek oranda dışa bağımlı bir sektör olan alüminyum sektörü için yapılması gereken en faydalı eylemlerden biri London Metal Exchange (LME) deposunun ülkemize de kurulmasıdır. Söz konusu depolardan hammadde temin edilebilmektedir.
- ***Dünyada ve Türkiye’de ekonomik ve siyasi gelişmeler tüm sektörleri olduğu gibi alüminyum sektörünü de etkilemektedir.*** Ekonomik gelişmeler konusundaki riski gelişmiş finansal araçlar kullanarak minimize etmek mümkündür.
- ***Türkiye alüminyum sektörü Gümrük Birliği ile AB’ye uyum sağlamış, teknolojik altyapının uygun olduğu ürün gruplarında AB pazarlarında rekabet edebilecek potansiyeldedir.*** Alüminyum hammaddede dışa bağımlılığı azaltacak ve hammadde ithalatlarında mevcut olan vergi yükünü hafifletmeye yönelik adımlar atılabilirse AB pazarlarında rekabet gücümüz artırılabilir.
- ***Endüstriye yönelik yatırımların yanı sıra geri dönüşüm faaliyetlerinin desteklenmesi ve yaygınlaştırılması*** sektörün daha ileri seviyelere taşınmasında önem arz etmektedir. Alüminyum doğası gereği yüzde yüz geri dönüştürülebilir bir metal olması nedeniyle de, sürdürülebilirlik anlamında da ikame olabilecek ürünlere kıyasla avantaj sağlamaktadır.

ALÜMİNYUM SEKTÖRÜ

AÇIKLAMA:

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, mevduat kabul etmeyen bankalar ile müşteri arasında imzalanacak yatırım danışmanlığı sözleşmesi çerçevesinde sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Bu görüşler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

Bu rapor, A&T Bank Ekonomik Araştırmalar tarafından sadece bilgi amaçlı olarak hazırlanmıştır. Sunulan bilgilerin yayım tarihi itibarıyla yanlış/yanıltıcı olmamasına özen gösterilmiş olmasına karşın, A&T Bank bilgilerin doğru ve tam olmasından sorumlu değildir. Bu raporda yer alan bilgiler herhangi bir uyarı yapılmadan değişebilir. A&T Bank ve kurum çalışanları bu raporda sunulan bilgilerin kullanılmasından kaynaklanabilecek herhangi bir doğrudan ve dolaylı zarardan ötürü hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir. Telif hakkı saklıdır, herhangi bir amaçla A&T Bank'ın izni olmadan raporun tamamı veya bir kısmı başka bir yerde yeniden yayımlanamaz, dağıtımı yapılamaz. Tüm hakkı saklıdır.

A&T Bank

Valikonağı Cad. No: 10 Nişantaşı 34367 İstanbul - Türkiye

T :212 - 373 62 00 (PRI) / (212) 225 05 00 (19 Hat)

F :+90 (212) 225 05 26 / (212) 224 99 92

E-mail: erd@atbank.com.tr